

РЕШЕНИЕ

№ 7753

София, 06/10/2010

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Трето отделение, в съдебно заседание на осми април две хиляди и десета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ПЕНКА ГЕТОВА

ЧЛЕНОВЕ: ВАНЯ ПУНЕВА

ЙОВКА ДРАЖЕВА

при секретар
на прокурора
от съдията

Десислава Александрова
Елена Енчева
ЙОВКА ДРАЖЕВА

и с участието
изслуша докладваното

по адм. дело № 14106/2009. ☐

Производството е по чл. 87 от ЗУБ.

Образувано е по жалбата на Ибрахим Кхалаф Али, гражданин на Ирак, против Решение № 475/ 8.10.2009 г. на Председателя на ДАБ. Иска отмяна и връщане на административната преписка. Твърди, че е работил в коалиционните сили като превозвал с ТИР различни пратки. След убийството на баща му на 10.06.2006 г. е заплашен лично. Твърди, че управляващите в Ирак са неспособни да се справят с насилието там, което го е принудило да напусне страната си. Позовава се на Решение от 17.02.2009 г. на Съда в Люксембург по дело С-465/ 2007 г. и тълкуването на чл.15(С) от Директива 2004/ 83/ЕО.

Ответната страна Председателят на ДАБ оспорва жалбата. Представителят на ВАП дава заключение за неоснователност на жалбата.

Върховният административен съд - III отделение, в

настоящия съдебен състав след преценка допустимостта и основателността на жалбата, намира че същата е подадена от надлежна страна и в срока по чл. 87 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество е частично основателна по следните съображения:

С обжалваното решение на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, вр. чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 и ал. 2 от ЗУБ председателят на ДАБ при МС е отказал на жалбоподателя предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут по реда на ЗУБ. Мотивирал се, че не са налице материалноправните предпоставки за уважаване на молбата за предоставяне на закрила, предвид липсата на данни за основателен страх от преследване поради раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група, липсата на конкретна и реална опасност от тежки посегателства като смъртна заплаха, екзекуция, наказание или изтезание.

На основание чл. 63а от ЗУБ с жалбоподателя са проведени интервюта за изясняване на бежанската му история, както и мотивите му за напускане на страната по произход. Установено е, че жалбоподателят е от гр. Мосул, провинция Нинева, Ирак. За установяване на този факт е представил паспорт с № Н 067178/8146 от 10.02.2003 г., издаден от Ниневия. Принадлежи към арабската етническа общност, изповядва мюсюлманство - сунит. По време на интервютата обяснява, че в периода от 2004 г. до 2009 г. е работел като шофьор на камион в гр. Мосул и превозвал стоки до американските бази. Баща му също работел за американците, но бил застрелян по време на работа. Напуснал страната си след като получил писмена заплаха от "Армията на Махди", подписано и подпечатано от групировката. Няма конкретна

информация около работата му като шофьор, но не са и задавани конкретни въпроси в тази връзка.

Административният орган приел, че молбата по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е неоснователна, защото кандидатът изтъквал противоречиви и необосновани факти, които поставяли под съмнение достоверността на разказа. Приема, че причината за напускане на Ирак е бягство към икономически по-благоприятна държава и опасенията относно своята сигурност. Жалбоподателят твърди, че е получил заплашително писмо от Армията на Махди, но в разказа липсвали лични подробности, които да разкриват лична бежанска история. Развити са мотиви, че липсват твърдения за проявено насилие спрямо него, не попадал в рискована социална група. Не е дадена вяра на твърдението, че е заплашен лично, защото основните терористични фракции и формирования в област Нинева са "Ал-Кайда", "Баас" и на сунитска мрежа "За ислямска държава в Ирак", а "Армия на Мхди" е саморазпаднала се. Общата ситуация в Ирак е потенциално опасна за всеки гражданин, но молителят е поискал съдействие от иракските власти, такова му е оказано, което доказвало, че липсва мотив за напускане. В нито една част на страната нивото на насилие не представлява риск едновременно в еднаква степен за всички граждани.

По делото са представени Справка №2074/ 15.07.2009 г. на Дирекция "Международна дейност и Европейски бежански фонд" при ДАБ и становище №УП 3734/ 3.08.2009 г. Липсва изпратения с писмо № 0307/742 от 29.07.2009 г. меморандум относно насоки за определяне критерии на ВКБООН за оценка на нуждата от международна закрила на иракски лица, търсещи

убежище от април 2009 г. Нама никакви данни кои са рисковите групи по критерии на ВКБООН.

При така установената фактическа обстановка, настоящия съдебен състав счита, че решението е правилно, в частта относно постановения отказ за предоставяне на статут на бежанец и незаконосъобразно, поради противоречие с материалноправни разпоредби - чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, в частта относно отказа да бъде предоставен хуманитарен статут.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Изводите за липса на основания за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8 от ЗУБ, изложени от административния орган се споделят от настоящата инстанция, същите са правилни, като и почиват на точно прилагане на материалния закон към установените в хода на административното производство релевантни за спора факти.

Решението, в частта, в която се отказва предоставяне на хуманитарен статут настоящата съдебна инстанция намира, че е незаконосъобразно.

С решение от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности по преюдициално запитване е дадено тълкуване на разпоредбата на чл. 15, ал. 1, б. "в" вр. чл. 2, б. "д" от Директива 2004/83/ЕО за установяването на минимални

стандарти относно условията, на които трябва да отговарят гражданите на трети страни или лицата без гражданство, за да могат да кандидатстват за статут на бежанец, или на лицата, които по други причини имат нужда от международна закрила, и относно съдържанието на предоставената закрила, а именно: 1) съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи; 2) съществуването на такива заплахи може изключително да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, по т. 1 от смъртно наказание или екзекуция; т. 2. от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; т. 3. тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или

международен въоръжен конфликт. Тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства, а реалната опасност от тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи закрила по този закон- чл. 9, ал. 2 и ал. 3 от ЗУБ. От така цитираните разпоредби е видно, че същите са приети с цел да съответстват на Директива 2004/83/ЕО.

Принципът на единно тълкуване на Общностното право налага на националните юрисдикции и власти на държавите-членки на Общността да прилагат постановените решения по преюдициални запитвания при аналогични случаи. Поради това посоченото по-горе тълкуване е задължително и следва да се вземе предвид при решаването на настоящия казус. В интервютата кандидатът твърди, че е иракчанин от гр. Мосул, провинция Нинева и е работил като шофьор превозващ стоки за американски бази. Административният орган се позовава на становище на ВКБООН и прави извод, че кандидатът не е сред рисковите групи, но меморандумът не е приложен към административната преписка и не е ясно с какво се обосновава този извод на административния орган, че жалбоподателят не попада в рисковата група. От актуалната справка за Ирак и град Мосул се установява, че зоната е с трайно повишено вътрешно напрежение, където продължава насието. Вярно е, че не може всички кандидати за закрила само защото са граждани на Ирак винаги да получават такава.

Но дали жалбоподателят е в рискована застрашена група и дали съществуват зони, където чужденецът може да бъде върнат без да е застрашен живота му е обстоятелство, чието установяване е задължение на административния орган, предвид чл. 170, ал. 1 от АПК. При новото разглеждане административният орган следва да събере необходимите данни в тази насока.

Административният орган се е обосновал с липсата на доказателства в подкрепа на бежанската история и подробности от нея, които да разкриват лични подробности. Тези изводи обаче са направени в резултат на съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Съгласно чл. 63а от ЗУБ интервютата се провеждат от ДАБ, поради което е задължение на интервюиращия орган да събере служебно доказателствата относими към искането, а следователно и да изясни съществуването или липсата на факти, представляващи лични подробности от бежанската история, предвид чл. 35 и чл. 36 от АПК. Поради неизпълнение на тези служебни задължения на административният орган не е представено заплашителното писмото, което жалбоподателят представя пред настоящата инстанция. Заради нарушение на административнопроизводствените правила административният орган е изложил необосновани изводи за неправдоподобност на бежанската история. Административният орган не е извършил задълбочено проучване на ситуацията в Ирак, както го задължава чл. 35 от АПК. Налице е отменително основание по смисъла на чл. 146, т. 3 и т. 4 от АПК, поради което решението следва да бъде отменено в частта относно отказа за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 146, т. 3 и т. 4 от АПК, а делото да се върне на

административния орган за ново произнасяне, съгласно дадените по-горе указания.

С оглед изложеното, Върховният административен съд - III отделение, в настоящият съдебен състав на основание чл. 172, ал. 2, във вр. с чл. 146, т. 4 от АПК и чл. 173, ал. 2 от АПК

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на **ИБРАХИМ КХАЛАФ АЛИ**, гражданин на Ирак, против Решение № 475/ 8.10.2009 г. на Председателя на ДАБ, в частта, в която е отказан статут на бежанец,

ОТМЕНЯ решение № 454/30.09.2009 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет на Република България, в частта, в която е отказан хуманитарен статут на **ИБРАХИМ КХАЛАФ АЛИ** И **ИЗПРАЩА** административната преписката на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет на Република България за ново провеждане на административното производство, съобразно указанията на съда, дадени в мотивите на решението.

Решението подлежи на обжалване пред петчленен състав на Върховният административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

**Вярно с оригинала,
секретар:**

ПРЕДСЕДАТЕЛ:/п/ Пенка Гетова
ЧЛЕНОВЕ:/п/ Ваня Пунева
/п/ Йовка Дражева

й.д.